

Interview met Schaakstad Apeldoorn-voorzitter Lex Cornelisse

Door Karel van Delft, in bijzijn met aanvullende vragen door Rien Bos, teamleider Homburg Apeldoorn 1, afgenomen in café SamSam, woensdag 13 juni 2007.

- *Homburg Apeldoorn (de artiestennaam voor Schaakstad Apeldoorn) is dit jaar derde geworden in de Meesterklasse, de hoogste schaakdivisie van Nederland. Hoe komt dat? Wat betekent dat voor de Apeldoornse schaakcultuur?*

Het team heeft onderling grote solidariteit. Het basisteam speelde de meeste wedstrijden, er is een goede onderlinge band. Spelers trekken veel met elkaar op. Qua prestaties trokken ze zich ook aan elkaar op. Ook is er altijd sprake van een zekere geluksfactor. Tegen Utrecht was sprake van een off-day, tegen Esgoo zat het tegen. Tegen HMC zat het echter mee. De begeleiding was goed. Rien Bos regelde dingen als non-playing captain en mede-captain Merijn van Delft heeft als speler goede contacten met alle vaste spelers en een aantal invallers. Hun onderlinge samenwerking is ook prima. Als voorzitter ben ik bij wedstrijden aanwezig geweest, heb ook een paar keer na afloop meegegeten. Je merkt dat de sfeer prima is.

De prestaties zorgen voor een positieve uitstraling op het Apeldoornse schaken. Je ziet dat de uitstraling nieuwe leden aantrekt en dat de prestaties positieve publiciteit opleveren. Het bestuur en de spelers van de hogere teams raken daardoor extra gemotiveerd. Daarbij moet je wel opmerken dat niet alle clubleden geïnteresseerd zijn, een aantal komt alleen om z'n potje op de clubavond te spelen.

- *Sponsor Homburg Apeldoorn gaat volgend jaar door? Wat heeft het voor nut om een schaakclub te sponsoren?*

Sponsor Richard Homburg heeft weer voor minimaal één jaar bijgetekend, met de mogelijkheid om door te gaan. Ik heb goede hoop op continuïteit. De sponsor is tevreden over onze resultaten en publiciteit. Deels levert het extra naamsbekendheid op, deels is het liefhebberij, uit sympathie voor de club.

Relatief is het natuurlijk ook goedkope sponsoring. In Apeldoornse tennisclubs die nog niet eens op het hoogste niveau spelen, gaat een veelvoud aan geld om.

- *Een zestal spelers van Schaakstad Apeldoorn is nu, vanwege de derde plaats, gerechtigd begin oktober in Turkije aan het EK voor clubteams deel te nemen. Wie gaan er? Onder welke naam wordt gespeeld?*

Het team bestaat vooralsnog uit IM Sebastian Siebrecht, IM Merijn van Delft, IM Roeland Pruijssers, IM Arthur van de Oudeweetering, IM Manuel Bosboom, IM Lucien van Beek en Freddie van der Elburg. Homburg sponsort dit niet. Mogelijk komt er nog een co-sponsor en dan zouden nog andere spelers meekunnen. Richard Homburg is er voorstander van dat de club een stevig fundament heeft en met meerdere sponsors werkt. Zo ver is het nog niet. Vooralsnog gaat het team op eigen kosten.

- *Wat zijn de sterke en zwakke punten van Schaakstad Apeldoorn? Doet de club aan PR? Er is een clubsite, maar geen clubblad? Is de communicatie intern en extern afdoende?*

Sterke punten: sterke en gezellige interne competitie in de Brinkhorst op dinsdagavond op alle niveaus, van 1300 tot 2400 elo.

Extern wordt op uiteenlopende niveaus gespeeld. Jeugdspelers die zich ontwikkelen kunnen snel via allerlei teams doorgroeien.

We hebben 124 leden, inclusief 15 jeugdleden.

Zwakke punten: er is het nodige werk te verzetten en dat komt op te weinig mensen neer. Wellicht ziet een aantal mensen niet wat er allemaal moet gebeuren om de club te laten draaien. Op het bestuur is kritiek mogelijk, maar het gaat steeds beter. Er zijn nog te weinig bestuursleden die zelf initiatieven nemen. Sommige taken schieten er nog bij in, zoals public relations die niet uit de verf is gekomen. Er was een grote contributieachterstand, maar door de nieuwe penningmeester Frans van Dijk gaat dat nu goed. Leden moeten nu ook vooraf voor het hele seizoen betalen. Positief is ook dat de interne competitie onder leiding van bestuurslid Robert Verkruijsen heel erg goed loopt. De interne competitie is toch de ziel van het verenigingsleven.

Het PR-bestuurslid heeft door omstandigheden zijn taken niet uitgevoerd, er is nu een vacature in het bestuur. Maar clublid Ed van der Meulen heeft wel voor een goede website gezorgd (www.schaakstad-apeldoorn.nl). Verder communiceren we via een mededelingenbord en af en toe een mondelinge mededeling van een bestuurslid tijdens een speelavond.

De PR van het eerste team is door de teamleiding goed geregeld, ook naar de SBSA-berichten en de Apeldoornse Courant toe.

We missen eigenlijk wel een ledenbulletin. Je ziet soms heel lezenswaardige magazines van andere verenigingen. Wel zijn clubleden als Henk Scholten, An Donker en Ap Ketting bijvoorbeeld naar de Dag van de Ouderen in schouwburg Orpheus geweest met een schaakkraampje. Het bestuur heeft PR wel als vast agendapunt, maar het PR-beleid is nog ad hoc.

- *Opvallend is dat de club een gezellige clubavond kent en dat het eerste team hoog speelt. Opvallend is ook dat de club geen eigen toernooien heeft en geen jeugdteams in de OSBO-jeugdcompetitie? Hoe moeten we dat zien?*

We hebben wel degelijk zelf snelschaaktoernooien georganiseerd in de Brinkhorst en het Nieuws van Apeldoorn, maar de laatste zijn al weer ongeveer tien jaar geleden. Het is veel werk om toernooien te organiseren en dat moet je kunnen en willen. We hebben de afgelopen jaren geen leden gehad die dat wilden oppakken. Hopelijk komt daar verandering in. Daarnaast is de behoefte ook minder omdat SBSA al toernooien organiseert. We hebben geen jeugdteams omdat we onvoldoende jeugd hebben. Er staan er zeven op de lijst van de jeugdleader. De andere jeugdleden zijn oudere talentvolle jeugdspelers die met de volwassenen meespelen.

- *Schaakstad Apeldoorn, is dat geen prestigieuze naam? Maakt de club dat waar? Hoeveel leden heeft de club? SVA en ASG zijn er in opgegaan, maar de Schaakmaat wil niet? Is dat erg?*

De naam is bedacht door Rien Bos toen die nog bestuurslid was. Het bestuur vond het een mooie naam, niet omdat het prestigieus klinkt. Apeldoorn is een schakstad. Er is een grote

scholencompetitie, ons team speelt op het hoogste niveau, er zijn meerdere verenigingen in de gemeente, er zijn veel toernooien, er is de SBSA, als sterkste en grootste club ben je daar het vlaggenschip van.

Dat de Schaakmaat niet mee is gegaan in de fusie tussen ASG en SVA betreurt ik, maar het is ook niet heel erg. Ze hechtten aan hun eigen identiteit, maar er is sprake van een goede verstandhouding. Op landelijk niveau zijn ook samen teams samengesteld.

- *Volgend jaar bestaat Schaakstad, als rechtsoptvolger van andere clubs (welke?) 100 jaar. Wat gaat Apeldoorn daar van merken?*

Er komt een jubileumcommissie en de leden Harrie de Bie en Remco Pihlajamaa hebben spontaan aangeboden daarin zitting te nemen. Ook nemen er enkele bestuursleden aan deel. Het is in december 2008. We denken aan een toernooi, een receptie, een gezellige bijeenkomst, mogelijk ook met familieleden. Het is een mooie gelegenheid voor een publiciteitsoffensief. We reserveren daar geld voor, een sponsor zou welkom zijn.

Tussenvraag: Nederland, subsidie, kun je je eigen feestje niet betalen?

Het zou welkom zijn als we een sponsor hebben, dan kun je meer doen, de leden willen maar een beperkte contributieverhoging, maar als we geen sponsor hebben zullen we het zelf moeten betalen

- *De jeugdafdeling van Schaakstad Apeldoorn bestaat uit vijf jeugdspelers die onder leiding van een betaalde trainer trainen tot en met stap twee niveau? Dat lijkt weinig?*

Het is ook weinig, te weinig. Oorzaken zijn divers. Jeugd heeft allerlei andere dingen als tv en computerspelletjes. Daar hebben alle verenigingen mee te maken. Het bestuur mag het zich zelf ook aantrekken, we hebben te weinig aan de jeugd en werving van nieuwe jeugdleden gedaan, dat geldt ook voor de jeugdtrainer Henk Pruijssers. Om mee te doen aan de OSBO-jeugdcompetitie hebben we te weinig jeugdleden. Een paar jaar geleden heb ik zelf folders in de buurt verspreid, dat leverde vijf of zes nieuwe jeugdleden op. Omdat we met een betaalde jeugdtrainer werken, drukt dat nu te zwaar op de begroting. Overigens is het een idee van Karel van Delft om een betaalde trainer aan te stellen (*Opmerking interviewer: Reden was dat niemand het gratis wilde doen, Ap Ketting had het overgedragen omdat het naast de bar teveel werd aan Karel en nog enkele vrijwilligers, Karel ging in Deventer werken en kon het niet meer doen en bij 20 jeugdleden zou de training zichzelf kunnen bedruipen*).

Het bestuur en de jeugdtrainer gaan nu meer jeugdleden werven en als dat er geen twaalf à vijftien worden, houdt de jeugdtraining bij Schaakstad op.

De ervaring leert dat Schaakstad op dit moment, in tegenstelling tot honderden andere verenigingen, niet in staat is om zelf een aantal vrijwilligers voort te brengen die gratis jeugdtraining willen verzorgen. Bij de Schaakmaat heb je Hessel Visser die er veel voor doet. Soms hebben mensen kritiek op zijn soms starre manier van werken, maar hij doet het toch maar al die jaren. Dat compliment wil ik hem graag maken. Zo iemand heeft onze club niet.

- *Diverse malen is de suggestie gedaan door diverse mensen dat het leuk en nuttig zou zijn als er voorafgaand aan de clubavond een partijbespreking zou zijn door een van de sterkere leden. Gaat het daar ooit van komen, of waarom niet?*

Dat gebeurt waarschijnlijk komend jaar wel, ik heb daar goede hoop op. De tijd is er rijp

voor. Er is nu een aantal sterke jonge spelers dat daar behoefte aan heeft en ik denk dat een aantal sterke spelers daar om beurten wel een halfuur aan wil spenderen.

- *De laatste ledenvergadering was nogal turbulent en duurde bijna drie uur. Het bestuur (wie zitten daar in) dreigde met aftreden. Leden hadden kritiek dat er geen duidelijke visie is op de toekomst van de club. Ook was er kritiek dat er wel een contributieverhoging werd voorgesteld, terwijl daar geen begrotingsvoorstel werd naast gelegd. Hoe moeten we dat zien?*

Het bestuur bestaat uit Henk Scholten (vice-voorzitter, materiaalcommissaris), Lex Cornelisse (voorzitter), Frans van Dijk (penningmeester), Anton Weenink (secretaris), Robert Verkruijsen (competitie), Johan Wolbers (PR, aftredend) en André Huis in 't Veld (algemeen bestuurslid).

De ledenvergadering was héél turbulent. We hadden een goede reden om als bestuur te dreigen met aftreden. De aanleiding was dat we voorzagen dat we in het najaar de contributie zouden moeten verhogen. We komen anders zo'n 1500 euro per jaar te kort. Het bedrag is nog niet helemaal duidelijk. We weten bijvoorbeeld niet hoeveel mensen bij de Schaakmaat gaan spelen of bij ons. Dit jaar was er dubbellidmaatschap, maar mensen gingen bij ons spelen, wij moesten een extra zaaltje huren en de contributie ging naar de Schaakmaat. Daar stoppen we mee. Dubbelleden moeten nu kiezen. Gaat gauw om vijftien mensen. Onduidelijk is wat er gaat gebeuren. We hebben een financieel overzicht gegeven, dat is nog nooit zo inzichtelijk geweest. Toch wilden een paar leden per se eerst een begroting zien, terwijl de stand van zaken duidelijk is. Dat ging ons te ver. Over drie maanden is nota bene gewoon een begroting toegezegd.

Ook was er wat kritiek op het feit dat de club het lidmaatschap van een aantal spelers van het eerste team betaalt. Dat is een geste naar de sponsor. Kost 700 euro per jaar. Gebeurt al jaren. Kun je zeggen dat dat omgerekend het lidmaatschapsgeld van acht leden is. Ik denk dat je veel meer mensen kwijtraakt als je een club zonder ambities bent.

De discussie was soms niet helemaal zuiver. We betalen nu reiskosten voor het eerste team, maar dat zouden we ook moeten doen als we zonder sponsor in de eerste klasse zouden spelen.

We zouden een slecht bestuur zijn als we niet vooruit zouden kijken. Dat we geen visie hebben, is niet waar. Er zijn de afgelopen jaren op ledenvergaderingen diverse afspraken gemaakt. We moeten die alleen een keer goed op papier formuleren. Dat dat niet gebeurd is, is terechte kritiek, en dat gaan we komend najaar doen. Maar een visie is er wel. We hebben bijvoorbeeld afgesproken dat we een gezellige gezonde sterke club willen zijn. Dat we op alle niveaus teams willen hebben. Dat het eerste team voor de helft uit Apeldoorners moet bestaan. Mensen die meer dan vijf jaar voor Apeldoorn uitkomen en ook aan lokale toernooien deelnemen, zien we ook als Apeldoorners. Dat geldt voor een groot deel van het team. Joesoepov speelt bijvoorbeeld ook al gauw zes jaar. De betrokkenheid bij jeugdtrainingen en toernooien van een aantal eersteteamspelers van buitenaf is groter dan die van een aantal clubleden.

Clubs als BSG en de Variant kwamen in de problemen toen de sponsor wegviel. Bij ons is zo'n sterke binding, dat de club hooguit een klasse lager komt te spelen maar dat alles doorgaat als er onverhoopt geen sponsor meer is. Maar ik wil wel benadrukken dat we er nog niet zijn. Het bestuur moet wel degelijk naar met name de jeugd en de PR kijken.

- *Even persoonlijk. Hoe lang ben je al voorzitter en wat is leuk aan schaken. Wat doe je voor de kost en wat is leuk en niet leuk aan voorzitter zijn van de derde club van Nederland. Ben je tevreden over je bestuur en over je eigen functioneren? Sommigen vinden je weloverwogen en erg menselijk betrokken, anderen zeggen dat je laks bent en*

visieloos? Hoe moeten we dat zien.

Ik heb het opgevraagd bij de Kamer van Koophandel: ik ben sinds 1988 in het bestuur en sinds 28 augustus 1990 voorzitter.

Schaken is een leuk spelletje. Ik speel al jaren in ongeveer het zelfde team, dat geeft een sterke band met je teamleden.

Verwonderlijk is ook wat het spel emotioneel met mensen doet. Je raakt met allerlei mensen in contact. Het is een sport voor jong en oud en voor alle rangen en standen. Opmerkelijk hoe twee volwassen kerels kunnen trillen als ze een partij spelen. Mooi wel weer dat je na de partij een biertje kunt drinken met elkaar.

Mijn beroep is advocaat.

Leuk aan voorzitter is dat de club volop in beweging is. Ik zie een stijgende lijn. Ook in ons eigen functioneren als bestuur.

Niet leuk is dat je als voorzitter kop van jut ben als er dingen fout gaan of andere bestuursleden afspraken of taken niet uitvoeren.

Kritiek doet je emotioneel natuurlijk iets, zeker als het niet terecht is.

Ik ben niet laks. Soms kunnen dingen sneller, maar het moet allemaal naast een drukke baan en gezin gebeuren. Dan ben je niet altijd in staat om dingen direct uit te voeren, maar ik kom mijn afspraken na.

- *Het eerste team van Schaakstad heeft altijd de doelstelling gehad voor 50 procent uit Apeldoorners te bestaan. Lukt dat? Waarom is dat eigenlijk?*

Betrokkenheid bij de club is belangrijk. Zoals eerder gezegd rekenen we ook mensen die vijf jaar spelen in Apeldoorn tot Apeldoorners. De spelers van buitenaf doen ook mee aan toernooien en geven jeugdtrainingen bij SBSA. Dit gaat erg goed.

We hechten aan onze eigen identiteit. We zouden nooit, ook al was er voldoende geld, tien Russen invliegen om alleen maar punten te scoren.

Alle spelers die we nu hebben zijn sterk betrokken bij de club. Een goed voorbeeld is Joesoepov die bij allerlei activiteiten betrokken is, zoals simultaans, lezingen, jeugdtrainingen en die goed op de hoogte is en zich betrokken voelt bij de Apeldoornse schaakcultuur.

- *Voelt Schaakstad zich ook verantwoordelijk voor de Apeldoornse schaakcultuur. Opvallend is bijvoorbeeld dat deelname aan jeugdtoernooien afneemt, het aantal jeugdleden van de Schaakmaat sterk afneemt ten opzichte van vijf jaar geleden en dat een handvol getalenteerde jeugdspelers naar de Toren in Arnhem gaat in plaats van naar de Schaakmaat? Ook deelname aan het Apeldoornse jeugdkampioenschap in het voorjaar (Jan Zevenbergen toernooi) en het AGKS toernooi neemt enorm af. Wat is er aan de hand?*

Kennelijk gaan jeugdschakers naar de Toren omdat ze daar liever spelen en trainen dan in Apeldoorn. We moeten vaststellen dat de Schaakmaat veel betere jeugdtraining geeft dan Schaakstad Apeldoorn. Diverse ontwikkelingen kan ik inhoudelijk niet beoordelen. Het is een slechte zaak dat het Schaakstad-bestuur of de jeugdleader zich niet met SBSA-miniconferenties over jeugdschaken bemoeien en dat we daar geen ideeën over hebben. We hebben daar als bestuur nooit over gesproken. Ik zie dat op korte termijn ook niet veranderen.

Tussenvraag: Noblesse Oblige, ofwel de Schaakstad Adel Verplicht?

We hebben bij de club geen mensen die zich voor een jeugdopleiding willen inzetten. Die illusie heb ik niet.

- *Lees je de SBSA-berichten? Hebben die nut? Zo ja wat? Wat mis je? Zelf heb je de afgelopen ruim 300 afleveringen nog nooit iets ingezonden. Waarom eigenlijk niet?*

De SBSA-berichten lees ik, ze hebben zeker nut. Er gaat een enorme invloed van uit op het Apeldoornse en Nederlandse schaakleven. Je raakt geïnformeerd en geïnspireerd door activiteiten die vermeld worden. Ik mis er niets in. Dat ik nooit iets heb ingezonden, komt doordat ik niet zo'n schrijver ben. Ik word liever geïnterviewd.

Opmerking interviewer: blij dat 70 mensen die afgelopen jaar foto's, tekst en partijen instuurden daar anders over dachten.

Constatering: geïnterviewde maakt geen aanstalten zijn leven te beteren.

- *In Apeldoorn zijn diverse schaakverenigingen, schaken overdag, schoolschaakclubs en de SBSA? Wat vind je van de SBSA, wat doet de stichting goed en wat mis je er aan?*

De SBSA beoordeel ik positief. De stichting doet veel zoals Jeugd Ontmoet Meesters, Aventus-toernooi, samen met Schaakstad een paar keer per jaar een simultaan organiseren. De stichting doet veel wat de clubs zouden moeten of kunnen doen. Schaakstad zou voorstander zijn van meer samenwerking met SBSA. Een aantal clubleden helpt regelmatig bij SBSA-activiteiten.

Interviewer: Dat zouden die leden ook wel doen zonder dat het Schaakstad-bestuur dat goed vindt. SBSA is vooral een doe-organisatie, gemiddeld wordt nog geen vier uur per jaar vergaderd. Taken worden verdeeld en uitgevoerd. De Schaakstad-voorzitter is welkom om op een SBSA-bestuursvergadering de gewenste nadere samenwerking met concrete voorstellen toe te lichten. De eerste kans is vrijdag 22 juni, 20 uur.

Waarop het interview overging in bespiegelingen over het eerste team, mogelijkheden van co-sponsoring en ook de voorzitter - net een buikgriepje overwonnen - zich een klein borreltje liet smaken.